METSÄTALOUS

Vedimme kantelun pois ehdollisesti, kun saimme petusta jumpattua kansallisen sovun. **METSÄJOHTAJA TOMI SALO, METSÄTEOLLISUUS RY**

Hyvä kysyntä kirittää puukauppaa

Puukauppa on palannut takavuosina totuttuun vauhtiin. Kauppojen syntyä vauhdittaa puun hyvä kysyntä.

”Puukauppa käy nyt normaalisti. Markkinat toimivat, hyvä kysyntä ruokkii puun tarjontaa”, sanoo MTK:n metsäjohtaja **Juha Hakkarainen**.

Hakkaraisen mukaan puun kysyntä on hyvällä tolalla lähes koko maassa. Vain Lounais-Suomessa on lieviä menekkiongelmia. Siellä yhtiöt ovat kylläisiä kevättalven aikana korjatusta myrskypuusta.

”Muualla kaikilla puutavaralajeilla on menekkiä. Paino on tietenkin järeissä kesäleimikoissa”, Hakkarainen sanoo.

Puukauppaa käydään siis jälleen kerran tukkivetoisesti. Siksi paljon on kiinni sahatavaran kysynnästä. Tällä hetkellä sahatavara liikkuu kohtalaisesti, mutta hinnat laahaavat matalalla.

”Kysymys kuuluu, miten puukaupan käy, jos sahatavaran tuotanto alkaa tökkiä.”

Puuta tarjolla

Myös metsäteollisuus on tyytyväinen puukaupan aiempaa nopeampaan vauhtiin.

”Puukaupan perusvire on ollut hyvä. Haasteena on sahatavaran hinnan suhde tukin hintaan”, summaa metsäjohtaja **Tomi Salo** Metsäteollisuus ry:stä.

Viime viikolla metsänomistajat myivät Metsäteollisuus ry:n jäsenille 637 740 kuutiota puuta. Vuotta aiemmin samalla viikolla puukauppoja solmittiin reilun puolen miljoonan kuution verran.

Kantohinnat ovat olleet keväällä nousussa. Kuusitukin ja kuusikuitupuun hinnat ovat silti aavistuksen viimevuotisia heikompia. Männystä metsänomistajat ovat saaneet samanlaisia tarjouksia kuin vuosi sitten.

JARMO PALOKALLIO

Puun hinnat 23.4.–20.5.2012

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	55,4 ↑	56,4 ↑	41,8 ↓	15,5 ↑	19,2 ↑	16,8 ↑
Keski-Suomi	57,5 ↑	58,1 ↑	44,1 ↑	18,1 ↑	20,4 ↑	18,0 ↑
Savo-Karjala	56,9 ↑	56,9 ↑	44,3 ↔	18,4 ↑	19,5 ↑	17,7 ↑
Kymi-Savo	57,7 ↑	57,1 ↑	45,9 ↔	17,5 ↔	20,1 ↔	17,4 ↔
Etelä-Pohjanmaa	57,0 ↑	56,6 ↑	–	18,5 ↑	19,5 ↑	18,3 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	56,1 ↑	56,1 ↑	–	19,1 ↑	18,9 ↑	18,1 ↑
Lappi	50,1 ↓	43,9	–	18,5 ↑	–	17,4
Koko maa	**56,8 ↑**	**56,9 ↑**	**44,4 ↓**	**17,9 ↑**	**19,7 ↑**	**17,7 ↑**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	45,0 ↑	46,0 ↑	37,9 ↑	13,1 ↑	15,2 ↑	14,1 ↑
Keski-Suomi	49,8 ↑	49,5 ↑	–	15,3 ↑	16,6 ↑	14,6 ↑
Savo-Karjala	49,5 ↑	49,0 ↑	38,3	15,5 ↑	16,1 ↓	14,6 ↑
Kymi-Savo	50,6 ↑	49,7 ↑	40,1 ↑	15,5 ↑	16,3 ↔	13,9 ↔
Etelä-Pohjanmaa	45,0 ↑	–	–	14,9 ↑	15,2 ↑	14,2 ↔
Kainuu-Pohjanmaa	48,6 ↑	–	–	15,8 ↑	–	14,7 ↑
Lappi	46,8	–	–	14,6 ↑	–	–
Koko maa	**48,5 ↑**	**48,1 ↑**	**38,6 ↑**	**15,1 ↑**	**16,0 ↑**	**14,4 ↑**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	53,3 ↓	53,3 ↓	46,2 ↓	28,7 ↔	30,2 ↓	29,7 ↓
Keski-Suomi	54,7 ↑	53,7 ↑	46,0	28,6 ↓	29,2 ↑	30,1 ↓
Savo-Karjala	56,6 ↑	55,5 ↑	45,6 ↔	29,2 ↑	29,0 ↔	29,6 ↔
Kymi-Savo	57,0 ↔	55,8 ↑	49,1 ↑	29,1 ↔	29,7 ↔	30,0 ↑
Etelä-Pohjanmaa	53,7 ↔	53,3 ↔	–	29,7 ↑	30,7 ↑	30,2 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	58,0 ↔	57,3 ↑	–	29,3 ↔	–	30,0 ↑
Lappi	58,4 ↔	–	–	29,7 ↔	–	29,7
Koko maa	**55,0 ↓**	**54,0 ↔**	**46,9 ↔**	**29,1 ↔**	**29,8 ↓**	**30,0 ↔**

Hintojen muutos jaksolta 5.2.–1.4.2012: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Materiaalista riippumattomat ekomerkit parhaita

Ympäristöarvojen hyödyntäminen puutuotealan markkinoinnissa on vaikeaa. Tuotteiden valmistajat, jatkojalostajat ja ostajat tarkastelevat ympäristöarvoja ja -suorituskykyä eri näkökulmista.

Metsäntutkimuslaitoksen yhteispohjoismaiseen tutkimukseen vastanneet puutuotealan yrittäjät pitävät koko puun hankintaketjun sertifiointia tärkeänä.

Ympäristömerkkeihin haluttaisiin sisällyttää myös muita ympäristöasioita kuten kierrätettävyyttä tai yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Yritysten näkökulmasta kuluttajille, teollisuudelle tai sijoittajille suunnatut, materiaalista riippumattomat ympäristömerkit ovat tehokkaimpia. Niiden käyttö on kannattavaa, jos se tuo kestäviä kilpailuetuja yritykselle tai sen tuotteelle.

Ympäristömerkeistä parhaiten tunnettiin kyselyyn vastanneissa yrityksissä kestävän metsänhoidon sertifikaatit, ympäristöjohtamisen järjestelmät ja Joutsenmerkki.

Kuluttajat eivät tunne

Puutuoteteollisuudessa ympäristömerkeillä tarkoitetaan usein vain kestävään metsänhoitoon ja alkuperään liittyvää PEFC-merkkiä.

Ongelmana on, että kuluttajat eivät aina ymmärrä kestävän metsänhoidon tavoitteita. Ostaja ei voi myöskään vertailla merkin avulla puutuotteita muihin kilpaileviin tuotteisiin.

Yritysten mukaan kuluttajien valveutuneisuus ympäristöasioissa on heikkoa.

Myös omistajat ja sijoittajat ovat vain harvoin kiinnostuneet ympäristöviestinnästä. Sen sijaan yritysasiakkaat ja julkinen sektori vaativat useammin ympäristösuorituskyvyn todentamista.

Vaikka nykyisiä ympäristömerkkejä käytetäänkin viestinnässä, niihin haluttaisiin sisällyttää myös muita ympäristöasioita kuten tuotteiden kierrätettävyyttä.

Ekomerkit vientiin

Yrityshaastattelujen perusteella metsänhoidon ekomerkkejä pidettiin yleisesti pakollisena vaatimuksena yritysten välisessä kaupassa, erityisesti vientimarkkinoilla.

Myös ympäristöjohtamisen sertifikaatit ovat tärkeitä vientimarkkinoilla.

Vihreän rakentamisen sertifikaatit on otettu käyttöön vasta suurissa rakennusyrityksissä. Niiden hyödyllisyydestä ei vielä olla vakuuttuneita.

Elinkaarilaskentaa, mukaan lukien ympäristöselosteet, ei juuri käytetä yrityksissä. Yritykset näkivät ne lupaavina mahdollisuuksina.

MT

Stora Enso palkkasi ihmisoikeusasiantuntijan

Stora Enso palkkasi ansioituneen ihmisoikeusasiantuntijan **Parul Sharman** Renewable Packaging -liiketoiminta-alueen Maailmanlaajuinen vastuu -yksikön johtajaksi.

Liiketoiminta-alueeseen kuuluu sellu- ja kartonkitehdasinvestointi Guangxissa, eteläisessä Kiinassa.

Ihmisoikeusasiat tulevat yhtiön mukaan entistä tärkeämmiksi yritysvastuun osa-alueiksi. Sharman osaamisesta toivotaan apua erityisesti Aasian kasvumarkkinoilla, Stora Enso tiedottaa.

MT

rethink.
storaenso

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

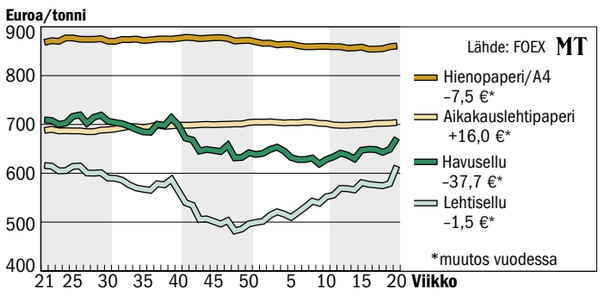

Sellun hinta pysyy nousussa

Sellun hinta porskuttaa sitkeästi yleistalouden apeutta vastaan. Talouskasvun osalta pientä valoa pilkottaa Yhdysvaltain suunnalta, kertoo paperialaa seuraava Foex.

Vaikka Euroopan talous on edelleen sekaisin, paperitehtailta tulee myös myönteisiä uutisia. Koneiden sulkemiset alkavat vihdoin purra ja kysyntä syö varastoja pienemmiksi.

Voi olla, ettei kesälomien yhteyteen enää tarvita pitkiä ylimääräisiä seisokkeja.

Paperien hinnoissa viimeviikkoiset muutokset jäivät pieniksi. Vuoden alkuun verrattuna vain kevyesti päällystetty lwc-aikakauslehtipaperi on pitänyt kutinsa.

Sellun hyvä hintakehitys on ollut pitkälti Kiinan varassa. Siellä havu- ja lehtisellun hintaero on kaventunut olemattomiin. Se saattaa ennakoida havusellulle lisää menekkiä.

Havusellutonnin hinta nousi viime viikolla 12 eurolla. Hintahyppy selittyy euron heikkenemisellä.

Kartongin ja pakkausmateriaalin kauppa käy kohtuullisella vauhdilla. Niiden hinnat ovat nousseet selvästi vuoden alusta.

JARMO PALOKALLIO

Metsäteollisuus jarruttaa taas pienpuun tukea

Vääntö pienpuun energiatuen hyväksymisestä jatkuu EU:ssa. Kapuloita rattaisiin heittää Metsäteollisuus ry, joka on palauttanut vanhan kantelunsa voimaan.

Pienpuun energiatukeen on löytymässä ratkaisu, joka kelpaa myös EU:lle. Asialla on kiire, sillä muuten tukia ei saada voimaan ensi vuoden alusta.

MTK:n metsäjohtaja **Juha Hakkarainen** on yllättynyt, että pienpuun tuen yhteydessä on jälleen törmätty Metsäteollisuus ry:n kanteluun. Se mutkistuttaa väistämättä asian käsittelyä ja aikataulu on muutenkin tiukka.

”Töitä voidaan jatkaa vanhoilla kemerasäännöillä vuoden loppuun. On vaikea uskoa, että tällä menolla uudet säännöt saadaan siihen mennessä voimaan. Siitä seuraava katko ei ole kenenkään etu”, Hakkarainen sanoo.

”Kantelu antaa hyvin erikoisen kuvan Metsäteollisuus ry:stä neuvottelukumppanina. Asioita vaan ei hoideta näin. Jos kaikki toimisivat samalla tavalla, mitään ei saataisi sovittua.”

Kantelua ja byrokratiaa

Alunperin Metsäteollisuus ry kanteli pienpuun energiatuesta jo vuosi sitten. Järjestö pelkäsi tuen vääristävän kilpailua ja ohjaavan ainespuuta polttoon.

Metsäteollisuus veti kantelunsa pois, kun tuen ehdoista löytyi kansallinen sopu syksyllä. Sen jälkeen tuen voimaan saanti vaati vielä EU:n hyväksynnän.

Epäselvä tilanne on vaikeuttanut nuorten metsien kunnostuksia ja energiapuun korjuuta. Töitä on jatkettu kestävän metsätalouden rahoituslain ehdoilla, mutta niitä on hidastanut rahojen vähyys.

Valtio makuutti peturahoja pitkään väärällä momentilla, josta niitä ei saatu käyttöön.

EU tyrmäsi pienpuun tuen

Pitkän harkinnan jälkeen komissio väläytti hankkeelle punaista valoa. EU ei ymmärtänyt, miksi energialaitoksen sijasta tukea pitäisi maksaa metsäpäähän.

EU:n tehtyä kantansa selväksi maa- ja metsätalousministeriö kertoi muuttavansa pienpuun energiatuen haketustueksi. Sen ehdoista on käyty komission kanssa neuvotteluja tässä kuussa.

Osastopäällikkö **Juha Ojala** kertoo, että tavoite on siirtää tuen maksatus EU:n toiveiden mukaisesti energiapuun käyttöpäähän.

Aiemmin sovitun mukaisesti tuki koskisi nuorista metsistä ja ensiharvennuskohteilta kerättyä puuta.

Metsäteollisuus kantona kaskessa

Yhtenä kantona kaskessa on Metsäteollisuus ry:n kantelu, joka on taas voimassa.

”Lupasimme vetää kantelun pois sillä ehdolla että Suomessa aikaansaatu kompromissi etenisi lainsäädäntöön. Kaikkien yllätykseksi komissio ei hyväksynyt esitystä”, sanoo metsäjohtaja **Tomi Salo**.

”Petun valmistelu jatkuu nyt uusista lähtökohdista. Alkuperäinen kantelumme on taas voimassa. Toivomme, että tähän löytyy järkevä ratkaisu nopeasti. Jokainen tietää, että tämä tilanne heijastuu myös puukauppaan.”

Salo perustelee kantelua sillä, että energiatuki vääristää kilpailua. Kantelu varmistaa, ettei tuki vääristä ainespuun käyttöä kohtalokkaalla tavalla.

”Ymmärrämme toki uusiutuvan energian käytön tavoitteet. Sekin on selvää, että sen käyttöä pitää lisätä. Tukipolitiikka ei silti saa johtaa metsäteollisuuden käyttämän raaka-aineen kallistumiseen ja kilpailukyvyn heikkenemiseen.”

JARMO PALOKALLIO

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa www.maaseuduntulevaisuus.fi.

Puun kuljetusta pyritään tehostamaan kolmanneksella

Metsäkuljetuksien kustannustehokkuutta halutaan nostaa 30 prosenttia seuraavan kahdeksan vuoden sisällä. Samalla noudatetaan kestävän kehityksen periaatteita.

Tärkein yksittäinen parannuskohde on tiedonhallinnan ja -välityksen kehittäminen.

Tämä on visio, johon perustuvan Puutavaralogistiikka 2020 -ohjelman Metsäteollisuus ry ja Metsäteho Oy maanantaina julkistivat.

Haaveissa on tilanne, jossa ajantasaiset metsävaratiedot ovat helposti saatavilla ja yhdistettävissä muuhun informaatioon. Tällöin pystyttäisiin esimerkiksi valikoimaan korjuukohteita puun tarpeen ja säätilan mukaan.

Jos korjuukohteet saadaan järkevästi yhdistettyä, säästetään aikaa ja rahaa.

Esimerkkinä keskittämisen eduista Metsäteho Oy:n toimitusjohtaja **Heikki Pajuoja** mainitsee kelirikkoajan puunkorjuun. ”Käytetään vain yhtä tietä sen sijaan, että rikottaisiin kaikki seudun tiet”, hän esittää.

Tavoitteena rautateiden hyödyntäminen

Muita alan kustannustehokkuutta parantavia keinoja ovat puutavara-autojen kuljetuskapasiteetin nostaminen ja rautatielogistiikan kehittäminen. Ohjelmassa pidetään välttämättömänä maanlaajuisen terminaali- ja kuormauspaikkaverkoston rakentamista.

Rautatieverkostoa käytetään tällä hetkellä puunkuljetukseen vajaatehoisesti. Raidekuljetuksen kehittämisen ensimmäiseen vaiheeseen on tänä vuonna myönnetty rahoitus.

Pajuoja korostaa, että kustannustehokkuuden nostamiseen vaaditaan useita eri toimenpiteitä. Kyse on kokonaisuuden hallinnasta. ”Esimerkiksi sillä, minkä merkkisellä tai kokoisella autolla ajetaan, ei ole juuri mitään merkitystä.”

Kohti yhteismetsää ja runkohinnoittelua

Pienet tila- ja leimikkokoot ovat haaste logistiikalle. Ohjelmassa toivotaan tilojen koon kasvattamista esimerkiksi yhteismetsäomistusta lisäämällä.

Kuitu- ja energiapuuerät haluttaisiin tulevaisuudessa mitata painon perusteella. Menetelmä olisi huomattavasti nopeampi kuin nykyinen tilavuusmittaus.

Alalle toivotaan myös runkohinnoittelua. Sillä tavoitellaan nykyistä parempaa joustavuutta puun menekkiin kulloisenkin tarpeen mukaan.

ANTTI HIRSAHO

Käytetään vain yhtä tietä sen sijaan, että rikottaisiin kaikki seudun tiet.

HEIKKI PAJUOJA

PASI LEINO

”Puukuorma kuin Tikkurilan värikartta!” Pienet eräkoot eivät miellytä kuljetusyrittäjä Ismo Viitasta.

Kuljetusala: Eräkoko kasvuun

Kuljetusyrittäjien mielestä leimikot ovat liian pieniä ja puutavaralajeja on liikaa.

”Puukuorma on kuin Tikkurilan värikartta”, kuvailee kuljetusyrittäjä **Ismo Viitanen** Uudestakaupungista.

Samassa kuormassa saattaa olla useita tukki- ja kuitulajeja eri mittaisiksi katkottuna, eri paikkoihin menossa. Esimerkkinä Viitanen mainitsee leimikon, josta käydään hakemassa 8 mäntytukkia. Kuormaan niitä mahtuisi 300.

Metsäalan Kuljetusyrittäjät ry:n toiminnanjohtaja **Kari Palojärvi** kertoo, että leimikon koko ratkaisee, ei tilan.

”Eräkoon kasvattaminen on puunkuljetuksen kehittämiselle avainasia”, hän toteaa. ”Metsähallitus on ainoa toimija, joka on pystynyt näyttämään esimerkkiä leimikoiden keskittämisessä.”

Hyvä tieverkosto on toistaiseksi ollut tärkeä kilpailuetu Venäjään nähden, mutta sen kehittämiseen ei Palojärven mielestä panosteta tarpeeksi.

Toiminnanjohtajan näkemys nykytilan hankaluudesta on selkeä.

”Jos Osara olisi toiminut tällä tavalla, sotakorvaukset olisivat jääneet maksamatta!”

ANTTI HIRSAHO

Suomen hyvä tieverkosto on toistaiseksi merkittävä kilpailuetu.

METSÄSTÄ LYHYESTI

Rakentaminen elpyy Yhdysvalloissa

Yhdysvalloissa rakennettiin huhtikuussa 2,6 prosenttia enemmän asuntoja kuin maaliskuussa, kertoo alan järjestö NAHB.

Kausivaihteluista puhdistettu asuntojen vuosituotannon määrä nousi 717 000 yksikköön. Omakotitalojen määrä kasvoi 2,3:lla, useamman perheen kotien 3,2 prosentilla.

Sahatavaran hinta ylös Yhdysvalloissa

Havupuusta sahatun kakkosnelosen hinta on noussut rajusti Yhdysvalloissa, viime vuodesta noin 55 eurolla kuutiometriltä.

Rakentamisen myönteiset näkymät ja vähentynyt lankun tarjonta Kanadasta kiskovat hintaa ylös.

Viikon 20 lopulla maksoi kakkosnelonen Suurten järvien alueella hieman yli 204 euroa kuutiometriltä. Tämä ylittää 55 eurolla vuoden takaisen hinnan.

Euron heikkeneminen 1,27 dollariin siivitti eurohinnan nousua.

Japani kasvatti puun tuontia

Japani toi viime vuonna puuta 9,8 miljardilla eurolla, määrä ylittää 9 prosentilla vuoden 2010 tuonnin.

Tilasto kattaa pyöreän puun, hakkeen, sahatavaran ja levyjen tuonnin.

Pyöreän puun tuonti jäi 4,6 miljoonaan kuutiometriin eli väheni 2,5 prosentilla edellisvuodesta. Syy oli Venäjän tuonnin romahdus liki 24 prosentilla.

UPM:n ja Billerudin kauppa hyväksytty

Kilpailuviranomaiset ovat hyväksyneet UPM:n ja ruotsalaisen Billerudin kaupat pakkauspaperitehtaista.

Billerud osti UPM:ltä Pietarsaaresta ja Valkeakosken Tervasaaresta pakkauspaperia tuottavat koneet.

Billerudin toimitusjohtaja **Per Lindberg** sanoo kaupan vähentävän Billerudin riippuvuutta sellumarkkinoista ja valuuttojen heilunnasta.

Kauppa toteutuu huhti–kesäkuussa, hinta on noin 130 miljoonaa euroa.

Södra sahasi isot tappiot

Södran sahat tuottivat tammi–huhtikuussa 12 miljoonaa euroa tappiota.

Sahojen surkeus on iso syy Södrassa nähtyihin johtajien potkuihin.

Toistaiseksi toimitusjohtajan töitä tekevä **Gunilla Saltin** sanoo, että ”joka ainoa saha pitää käydä läpi ja katsoa, mitä kustannuksia on karsittavissa”.

Heikosta kysynnästä huolimatta isoilla investoineilla Klausnerilta Saksasta ostettu ja Ruotsiin Väröhön koottu suursaha jatkaa tuotantoa täydellä vauhdilla.